

съ насила. А като това е така, естествено слѣдва, че и тукъ трѣбва да се даде инициативата отъ по висшата властъ и да се създаде едно начало, което постепенно да се продължава, та по този начинъ да можѣ то да се усвои и уякчи въ убѣжденията на селското население, та това послѣдното постепенно да може да съзнае, че то само трѣбва най-напрѣдъ да се грижи за подобренieto на своитѣ пѣтища, и само въ случай на необходима нужда и липсване на необходимитѣ сръдства да се надѣва за помощъ отъ по високото мѣсто, като напр. за нѣкои важни искусствени сѣружения. А въ това отношение азъ намирамъ за необходима слѣдующата мѣрка, ако искаме да положимъ вече веднѣжъ за вѣчаги едно начало за най малкото поне подобрене на нашитѣ занемарени междуселски пѣтища. Именно: било по рѣшение на окръжния сѣвѣтъ, било даже и по распорѣждане на централното правителство, да се натоварѣтъ по единъ — двама инженери или кондуктори да трасиратъ и опрѣлѣлѣтъ посокитѣ на най необходимитѣ за сега между-селски пѣтища и слѣдъ това съ помощта и настояването на административнитѣ и общинскитѣ власти да се захване поправянето и уреждането на тия пѣтища постепенно, до като малко-по-малко се докаратъ до едно що-годѣ сносно положение.

Но и тукъ пакъ нѣ се изпрежнѣтъ сръдствата, съ които ще трѣбва да се работѣтъ и тия пѣтища. Ако се прѣдостави на общинитѣ сами да търсѣтъ тия сръдства, извѣстно е, че тѣ ще ги подирѣтъ отъ своитѣ бюджети, а пъкъ кой не знае че съ такива ничтожни сръдства, които се прѣдвиждатъ само колкото да се каже че и по параграфа за пѣтища е прѣдвидено нѣщо, неможе нищо абсолютно да се прѣдприеме и направи, а и въ повечето общини тия сръдства много пѣти, неизбѣлѣжно нѣкакъ, се употребяватъ сѣвсѣмъ за други цѣли. Слѣдователно, не ни остава друго, освѣнъ да прибѣгнемъ пакъ къмъ *натуралната пѣтна повинностъ*. Тѣзи, обаче, послѣдня мѣрка принудителното отбивание въ натура пѣтната повинностъ и за дѣржавни, за окръжни, и за междуселски пѣтища—може да се види като несвоеврѣменна и да се осѣди, но като се вземе прѣдъ видъ сегашното развитие на нашия селянинъ и неговото хладнокрѣвие къмъ подобренieto на положението си, струва ми се, че тѣзи мѣрка ще трѣбва да се прѣдпочете отъ всички други, до тогасъ, до когато чрѣзъ разни агитации, убѣждения и увѣщаванъа както отъ страна на административнитѣ чиновници и обществен-